

समन्ततश्च निर्घाताः पतन्ति धरणोतले । शिवाश्चैवाशिवान्नादान्नदन्ते भीमदर्शनाः ।
 वासवश्चानदहोरं रुधिरश्चाभ्यवर्षत । उल्का च वाणसैन्यस्य मुखान्यावृत्य तिष्ठति । १०९५
 न ववौ मारुतश्चापि ज्योतींश्चाकुलतामियुः । प्रभाहीनास्तथोषधो न चरन्त्यन्तरीक्षगाः ।
 एतस्मिन्नन्तरे ब्रह्मा सर्वैर्देवगणैर्वृतः । त्रिपुरान्तकमुद्यन्तं ज्ञात्वा रुद्रमयागमत् ।
 गन्धर्वाप्सरसश्चैव यच्चविद्याधरस्तथा । सिद्धचारणसंघास्य पश्यन्तोऽथ दिवि स्थिताः ।
 ततः पार्श्वेन्यमस्त्रं तु क्षिप्तं रुद्राय विष्णुना । ययौ ज्वलदय तदा यतो रुद्रो रथे स्थितः ।
 ततः शतसहस्राणि शराणां नतपर्वणां । निपेतुः सर्वतो दिग्भ्यो यतो हररथः स्थितः । १०९६
 अथाग्नेयं महारौद्रमस्त्रमस्त्रविदाम्बरः । मुमोच रुषितो रुद्रस्तदद्भुतमिवाभवत् ।
 ततो विस्तीर्णदेहास्ते चत्वारोऽपि समन्ततः । नादृश्यन्त शरैरुद्धा दह्यमानाः शराग्निना ।
 सिंहनादं ततश्चक्रुः सर्वे एवासुरोत्तमाः । हतोऽयमिति विज्ञाय ह्याग्नेयास्तेण ते तदा ।
 ततस्तत्तु विषह्याजावस्त्रमस्त्रविदाम्बरः । जग्राह वारुणं सोऽस्त्रं वासुदेवः प्रतापवान् ।
 मुक्ते तु वासुदेवेन वारुणास्ते महात्मना । आग्नेयं प्रशमं यातं वारुणास्त्रस्य तेजसा । १०९७
 तस्मिन् प्रतिहते ह्यस्त्रे वासुदेवेन संयुगे । पैशाचं राक्षसं रौद्रं तथैवाङ्गिरसं भवः ।
 मुमोचास्त्राणि चत्वारि युगान्ताग्निनिभानि वै । वायव्यमथ सावित्रं वासवं मोहनन्तथा ।
 अस्त्राणां वारुणार्थाय वासुदेवो मुमोच ह । अस्त्रैश्चतुर्भिश्चत्वारि वारयित्वा महाबलः ।
 जग्राह वैष्णवं सोऽस्त्रं व्यादितास्यान्तकोपमं । वैष्णवास्ते प्रमुक्ते तु सर्वे एवासुरोत्तमाः ।
 भूतयक्षगणाः सर्वे वाणानीकश्च सर्वशः । दिशः प्रदुद्रुवुः सर्वे भयमोहितलोचनाः । १०९८
 प्रमाथगणभूयिष्ठे सैन्ये दोर्षे महासुरः । निर्जगाम ततो वाणो युद्धायाभिमुखस्वरन् ।
 भीमप्रहरणैर्घोरैर्दैत्यैः सुमहाबलैः । वृतो महारथैर्वैर्वज्रोव सुरसत्तमैः ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ जयैश्च मन्त्रैश्च महौषधीभिर्महात्मनः स्त्रस्त्ययनं प्रचक्रुः । स तत्र वस्त्राणि शुभाश्च गा वैफलानि
 पुण्याणि तथैव निष्कान् ।
 दैत्याधिपो ब्राह्मणसत्तमेभ्यो ददौ धनान्याशु यथा धनेशः । सहस्रसूर्यो बडकिङ्किणीकः परार्द्धजाम्बूनदहेमचित्रः ।
 सहस्रचन्द्रोऽद्युततारकश्च रथो महानग्निरिव प्रभाति । तमास्थितो दानवसंगृह्योतं महाभुजः कार्मुकधृक् स वाणः । १०९९
 उदत्तयिष्यन्त्यदुपप्लवानामतीव रौद्रं स विभर्त्ति रूपं । स वेगवान् वोररथौघसङ्कुलो विनिर्यथै तान् प्रति दैत्यसागरः ।
 वातप्रविध्वस्ततरङ्गसङ्कुलो यथाऽर्षेवो लोकविनाशनाथ । भीमानि संचासकरैर्वपुर्भिस्तान्यग्रतो भान्ति बलानि तस्य ।
 महारथान्युच्छ्रितकार्मुकाणि सपर्वतानीव वनानि राजन् ।
 इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्वणि वाणयुद्धे व्यशीत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १८३ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अन्धकारीकते लोके प्रदीपव्यम्बके तदा । न नन्दी नापि च रथो न रुद्रः प्रत्यदृश्यत ।
 दिगुणं दोषदेहस्तु रोषेण च बलेन च । त्रिपुरान्तकरं वाणं जग्राह स चतुर्मुखं । ११००
 संदधे कार्मुके चैव चेष्टुकामस्तिलोचनः । विज्ञातो वासुदेवेन चित्तज्ञेन महात्मना ।